

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

вул. Герцена, 12, м. Київ, 04050, тел./факс 489-39-81 тел. 483-68-49

E-mail: amn1@ukr.net, namn_01@ukr.net Код ЄДРПОУ 00061125

12.02.2020 № 1-03/320 На № 05-3532 від 26.12.2019

Рахункова палата

На виконання доручення Прем'єр-міністра України О.Гончарука від 13.01.2020 № 48442/1/1-19, листа Комітету з питань бюджету Верховної Ради України від 05.02.2020 № 04-13/10-188(28379) щодо опрацювання Рішення Рахункової палати від 26 листопада 2019 року № 33-4 “Про результати аудиту ефективності реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги у окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України” (далі – Рішення), повідомляємо про наступне.

Національна академія медичних наук України (далі – НАМН України) розглянула вищезазначене Рішення на Президії НАМН України за участі представників Рахункової палати. За результатами обговорення результатів аудиту ефективності реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги було ухвалено постанову Президії НАМН України від 23.01.2020 №1 “Про нові механізми фінансування високоспеціалізованої медичної допомоги та результати виконання пілотного проекту” (додаток 1).

З метою виконання Рішення НАМН України напрацьовуються пропозиції та заплановано спільно з МОЗ України проведення узгоджувальної наради щодо:

- розробки механізму визначення ресурсного забезпечення лікарськими засобами і медичними виробами;
- створення державної системи стандартизації медичних послуг, оцінки медичних технологій та тарифікації медичних послуг;
- приведення у відповідність Порядку направлення пацієнтів відповідно до медичних показань в заклади охорони здоров'я, що є учасниками пілотного проекту, затвердженого наказом МОЗ України і НАМН України від 28.08.2017 № 967/58 “Про затвердження нормативно-правових актів МОЗ України та НАМН України щодо реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 425 “Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання

Вх. № 253/06
18.02.2020

медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук”, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20.09.2017 за № 1160/31028, вимогам Основ законодавства України про охорону здоров’я у частині визначення закладів охорони здоров’я, які надають направлення до закладів третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, та категорії пацієнтів, яким медична допомога надається без направлень.

Разом з тим повідомляємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1161 “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги”, зокрема, затверджено перелік послуг з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги та тарифи на такі послуги; внесено зміни до п. 36 розділу I переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров’я та вищих медичних навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. № 1138.

За результатами розгляду Рішення Рахункової палати президентом НАМН України, Бюро Президії НАМН України доручено керівникам наукових установ, що є учасниками пілотного проекту:

- при визначенні результативних показників паспорта бюджетної програми за КПКВК 6561160 дотримуватися вимог наказу Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 “Про результативні показники бюджетної програми”;

- забезпечити запровадження обліку пацієнтів, яким за пілотним проектом надавалися послуги з третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, та обліку витрачених коштів для надання цих послуг, а лікувально-організаційному та фінансово-економічному управлінню НАМН України забезпечити відповідний контроль;

- вжити заходів щодо виконання умов договорів про медичне обслуговування населення у частині оприлюднення інформації про реалізацію пілотного проекту, у тому числі обов’язково інформувати пацієнтів, що послуги, які надаються у межах пілотного проекту, оплачуються за рахунок коштів державного бюджету без додаткової плати пацієнта;

- забезпечити оприлюднення інформації за результатами реалізації пілотного проекту на виконання умов договорів про медичне обслуговування населення;

- здійснювати відбір пацієнтів для надання послуг за рахунок коштів загального фонду державного бюджету за КПКВК 6561160 за хворобами і станами, пов’язаними із здоров’ям, включеними до Переліку послуг з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання

медичної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1161, і договорів про медичне обслуговування населення;

- притягнути до відповідальності осіб, з вини яких допущено порушення, встановлені за результатами аудиту.

Керівному складу установ НАМН України, що є учасникам пілотного проекту вказано на неприпустимість стягнення благодійних внесків з пацієнтів, які отримують медичну допомогу в рамках реалізації пілотного проекту, доручено ретельно вивчити такі випадки, зробити відповідні висновки та притягнути до відповідальності осіб, з вини яких допущені порушення, встановлені за результатами аудиту.

Установами НАМН України - учасниками пілотного проекту вжиті заходи щодо оприлюднення інформації на сайтах та доступних для пацієнтів місцях про укладання договорів з НАМН України, умов надання медичних послуг, тощо.

З метою запровадження дієвої системи внутрішнього контролю за використанням коштів державного бюджету наказом НАМН України від 08.04.2019 № 29 “Про затвердження Порядку з організації внутрішнього контролю у Національній академії медичних наук України та наукових установах, що належать до сфери управління НАМН України” затверджено Порядок з організації внутрішнього контролю у Національній академії медичних наук України та наукових установах, що належать до сфери управління НАМН України (далі – Порядок).

Відповідно до п. 10 вказаного Порядку усіма науковими установами НАМН України, в тому числі учасниками пілотного проекту, направлено на адресу НАМН України звіти про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю за 2019 рік за формою, встановленою Мінфіном (додаток 2).

При цьому надаємо План усунення недоліків за результатами аудиту ефективності реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги у окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України (додаток 3).

Окремо зазначаємо, що НАМН України не погоджується з висновком, який викладено у Рішенні Рахункової палати щодо не забезпечення учасниками пілотного проекту надання населенню безкоштовних якісних медичних послуг, вартість яких сплачує держава (без доплати з кишені пацієнта), доступності та своєчасності надання таких послуг. З початку реалізації пілотного проекту в 4-х наукових установах НАМН України з жовтня 2017 року по 31 грудня 2019 року високоспеціалізована медична допомога була надана 70 605-ти пацієнтам, які її потребували, у відповідності до затверджених Договорами про медичне обслуговування населення між НАМН України та учасниками пілотного проекту Переліків медичних послуг з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги для кожної установи. Що стосується своєчасності направлення на госпіталізацію,

медичні послуги в рамках пілотного проєкту надаються переважно у плановому порядку, за направленням, яке надає пацієнту лікуючий лікар за місцем проживання.

НАМН України не може в повній мірі погодитись із твердженням Рахункової палати, що не підвищено рівня надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги населенню з розширення можливості щодо її доступності та якості. Кількісні показники наданої учасниками пілотного проєкту високоспеціалізованої медичної допомоги відповідали і навіть перевищували планові показники, зазначені в Договорах між НАМН України, як замовником медичних послуг, та Учасниками пілотного проєкту. Стосовно якості наданих учасниками пілотного проєкту медичних послуг повідомляємо, що за весь період виконання пілотного проєкту, від пацієнтів не надійшло жодної скарги на якість надання медичної високоспеціалізованої допомоги, що підтверджено Інформацією про якість медичного обслуговування (додаток 3 до Договору), яку надає та власноруч підписує кожний пацієнт, який отримав високоспеціалізовану медичну допомогу в рамках пілотного проєкту за державні кошти.

Також інформуємо, що рівень післяопераційної смертності пацієнтів, як і раніше, залишається нижчим за аналогічні показники по м. Києву та Україні, а за період реалізації пілотного проєкту цей показник знизився. Враховуючи, що Учасники пілотного проєкту надають медичні послуги пацієнтам з найвищою категорією складності перебігу захворювань, зниження показників летальності та позитивна оцінка отримувачів медичних послуг, свідчать про високий рівень якості надання медичної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, яка надається учасниками пілотного проєкту.

НАМН України не погоджується з твердженнями, зазначеними у Рішенні Рахункової палати щодо невизначення за результатами пілотного проєкту подальших кроків реформування системи надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги для населення. На протязі всього періоду реалізації пілотного проєкту НАМН України надавала свої пропозиції щодо оптимізації процесу реалізації пілотного проєкту, серед яких, зокрема,:

- забезпечення гарантованого державного базового фінансування для наукових установ НАМН України з урахуванням реальних потреб щодо надання високоспеціалізованої медичної допомоги;

- встановлення коефіцієнтів складності медичної допомоги та диференційованої вартості медичної послуги в залежності від її складності;

- вирішення в правовій площині питання співпраці наукових установ НАМН України з Національною службою здоров'я України в існуючому статусі відповідно до Закону України від 16.01.2016 № 3065-III «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», тощо;

- вирішення питання щодо усунення існуючих недоліків системи тендерних закупівель, пов'язаних передусім з їх тривалістю;

- доопрацювання методики розрахунку тарифів з урахуванням потреби в оновленні матеріально-технічної бази установ, впровадження сучасних інформаційних технологій, потреби забезпечення в повному обсязі лікувально-діагностичного процесу медикаментами, виробами медичного призначення, витратними матеріалами тощо.

Деякі з пропозицій були враховані під час внесення доповнень до постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 р. № 425 "Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук".

НАМН України також не погоджується з висновками Рахункової палати щодо порушення вимог пункту 1.5 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Мінфіну від 06.06.2012 № 687, при складанні бюджетних запитів на 2018-2019 роки за КПКВК 6561160 та включенні видатків загального фонду державного бюджету на суму 765759,2 тис. грн., обсягу надходжень спеціального фонду, за відсутності детальних розрахунків. Контрольній групі неодноразово під час проведення аудиту та підготовки звіту були надані обґрунтовані деталізовані розрахунки у розрізі кількості послуг, їх вартості та суми по кожному учаснику пілотного проекту по загальному фонду бюджету та у розрізі кодів доходів, видів доходів згідно класифікації бюджету, одиниці виміру, кількості одиниць, вартості та суми доходів по спеціальному фонду бюджету.

НАМН України також не погоджується з висновками Рахункової палати щодо визначення результативних показників у паспорті бюджетної програми за КПКВК 6561160, які на думку Рахункової палати "не пов'язані із здійсненням оцінки ступеня досягнення мети бюджетної програми, виконання завдань та ефективності використання бюджетних коштів, що є порушенням вимог пункту 6 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536 "Про результативні показники бюджетної програми".

Згідно пункту 6 наказу Мінфіну від 10.12.2010 № 1536 результативні показники бюджетних програм мають формулюватися чітко та однозначно, бути зрозумілими та доступними для сприйняття широкими верствами населення, бути вимірюваними, надавати можливість порівняння за окремі бюджетні періоди, порівняння з аналогічними показниками інших бюджетних установ, мати кількісне вираження в одиницях виміру, які відповідають змісту показника, а також підтверджуватися офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку.

Метою бюджетної програми КПКВК 6561160 є надання високоспеціалізованої медичної допомоги у окремих науково-дослідних

установах НАМН України. Відповідно, результативні показники, які визначені в паспорті бюджетної програми КПКВК 6561160, погодженому з Міністерством фінансів України, відповідають критеріям, визначеним у наказі № 1536.

До результативних показників паспорту бюджетної програми КПКВК 6561160 “Кількість послуг з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги в ... установі” включалася кількість послуг, які повністю забезпечені видатками загального фонду державного бюджету (не потребують додаткової оплати з боку пацієнтів). У звітах про виконання паспорту бюджетної програми КПКВК 6561160 за 2017-2018 роки результативні показники відповідають бюджетній фінансовій звітності установ за вказаний період.

Додаток: 1) постанова Президії НАМН України від 23.01.2020 №1 “Про нові механізми фінансування високоспеціалізованої медичної допомоги та результати виконання пілотного проекту” на 2 арк.

2) Звіти про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю за 2019 рік наукових установ-учасників пілотного проекту на 80 арк.

3) План усунення недоліків за результатами аудиту ефективності реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги у окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України) на 5 арк.

Президент

Віталій Цимбалюк

Петриченко О.О.
Семенова О.В. 4862402